EUE Kuisma Jaakko(UM)

05.10.2016
JULKINEN

Asia
Neuvostoraportti; ylimääräinen ympäristöneuvosto 30.9.2016

Kokous
Ympäristöneuvosto 30.09.2016

Ympäristöneuvosto päätti Pariisin sopimuksen EU-ratifioinnin etenemisestä. EU:n ratifioinnin myötä Pariisin sopimus astuu voimaan ennen Marrakechin osapuolikokousta ja EU:sta tulee näin Pariisin sopimuksen osapuoli. Sekasopimusten normaalista käytännöstä poiketen EU:n ja jäsenmaiden ratifioinnit voivat nyt edetä eri tahtiin. Päätöksen pöytäkirjan liitteeksi tulevaan yhteiseen lausumaan tehtiin joitakin täsmennyksiä kolmen jäsenmaan muutosehdotusten pohjalta.

Ehdotus neuvoston päätelmiksi ilmastonmuutosta koskevaan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimukseen liittyvien kokousten valmisteluista hyväksyttiin puheenjohtajan esityksen mukaisena.

Suomea kokouksessa edusti maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen ja virkamiesvaltuuskunta.

Esityslistan hyväksyminen

Esityslistaehdotus hyväksyttiin muutoksetta.

Kokoukseen ei ole jaettu A-kohtia. Kokouksessa ei käsitelty muita asioita.

<u>Muut kuin lainsäädäntöasiat</u>

Ehdotus neuvoston päätökseksi Pariisin sopimuksen ratifioinnista Euroopan unionin puolesta - Periaatteellinen yhteisymmärrys sekä pyyntö Euroopan parlamentin hyväksynnän saamiseksi

Puheenjohtaja esitteli ehdotuksen neuvoston päätökseksi Pariisin sopimuksen EU-ratifioinniksi liitteineen sekä pöytäkirjan liitteeksi tulevan neuvoston, komission ja jäsenmaiden yhteisen lausuman.

Ilmastokomissaari Cañete muistutti, että tämä asia on erittäin tärkeä EU:lle. Sopimus allekirjoitettiin keväällä ja nyt sen on ratifioinut 61 maata, kattaen noin 48 % globaaleista päästöistä. Intia ja Kanada ovat lisäksi indikoineen ratifioivansa sopimuksen lähiaikoina. Näiden maiden ratifioinnin jälkeen päästökattavuus olisi noin 54 % ja myös joukko muita maita on saamassa kansallisen prosessin päätökseen. EU:n täytyy olla mukana Pariisin sopimuksessa alusta alkaen, kiitti niitä jäsenmaita jotka ovat jo saaneet kansallisen prosessin päätökseen. Yhteisessä lausumassa täytyy olla mukana tietyt elementit, jotta kaikki jäsenmaat voivat hyväksyä nyt esitetyn menettelyn.

Keskustelussa kaikki jäsenmaat käyttivät puheenvuoron. Jäsenmaiden selvä enemmistö (ml. FI) kannatti nopeutettua EU-ratifiointia ja puheenjohtajan esitystä neuvoston päätökseksi ja yhteiseksi lausumaksi. Keskustelussa pidettiin erittäin tärkeänä, että EU on mukana sopimuksessa alusta alkaen ja painotettiin EU:n ja jäsenmaiden ilmastojohtajuutta. Samalla kuitenkin muistutettiin, että kyse on yksittäistapauksesta, josta ei tulisi ottaa mallia muiden sopimusten ratifiointiprosesseihin. Kansallisten parlamenttien itsenäisyyttä ratifiointiprosesseissa korostettiin useassa puheenvuorossa. Muutama jäsenmaa esitti lisäksi pieniä korjauksia yhteisen lausuman tekstiin. Osa jäsenmaista kertoi samalla nopeuttaneensa selvästi kansallisia ratifiointiprosessejaan. FI muistutti, että nyt ei tulisi käydä keskustelua käsittelyssä olevien lainsäädäntöehdotusten sisällöstä.

Kolme jäsenmaata (PL, IT ja LT) esittivät keskustelussa merkittäviä muutoksia yhteiseen lausumaan, joissa linjattaisiin parasta aikaa käsittelyssä olevien, Pariisin sopimuksen täytäntöönpanon kannalta keskeisten, lainsäädäntöhankkeiden (ETS ja non-ETS) päätöksenteosta, sisällöstä ja tiettyjen kansallisten erityispiirteiden huomioon ottamisesta. Neuvoston oikeuspalvelu totesi, että tällaiset vaatimukset ovat monella tapaa ongelmallisia. NOP viittasi lisäksi käynnissä olevaan oikeustapaukseen yhden jäsenmaan ja EU:n välillä aikaisemmin hyväksytyn ilmastolainsäädännön osalta. Siinä tapauksessa ja nyt käsittelyssä olevassa asiassa päätöksentekomenettelyllä on neuvoston enemmistön tuki. Kolmen jäsenmaan muutosehdotukset hyväksyttiin muutettuna niin, että niissä viitataan aikaisemmin sovittuihin kantoihin ja enemmistön näkemykseen perussopimuksen soveltamisesta. Lisäksi kuka tahansa jäsenmaista voi tarvittaessa pyytää Eurooppa-neuvoston ohjausta nyt käsittelyssä oleviin lainsäädäntöehdotuksiin, pitäen kuitenkin mielessä toimien kustannustehokkuuden, tasapuolisuuden ja ympäristötavoitteiden saavuttamisen.

Ympäristöneuvosto päätti Pariisin sopimuksen EU-ratifioinnin etenemisestä. Sekasopimusten normaalista käytännöstä poiketen EU:n ja jäsenmaiden ratifioinnit voivat nyt edetä eri tahtiin.

EU-parlamentti äänestää Pariisin sopimuksen hyväksymisestä maanantaina 3.10 (ENVI) ja tiistaina 4.10 (täysistunto). Tämän jälkeen asia hyväksytään lopullisesti neuvostossa kirjallisessa menettelyssä. EU-ratifiointi-instrumentti sekä kansalliset menettelynsä valmiiksi saaneiden jäsenmaiden ratifiointi-instrumentit talletetaan YK:n pääsihteerille 6.10. tai 7.10. Viimeistään näiden ratifiointien myötä Pariisin sopimuksen toinen voimaantulokynnys ylittyy ja Pariisin sopimuksen ensimmäinen osapuolikokous voidaan järjestää 7.11. käynnistyvän Marrakechin ilmastokokouksen yhteydessä.

Ehdotus neuvoston päätelmiksi Marrakechin ilmastokokoukseen (7.–18.11.2016).
- Hyväksyminen

Puheenjohtaja esitteli lyhyesti neuvoston päätelmäehdotukset ja esityksen uudeksi kappaleeksi kolme, jossa viitataan aikaisemmin sovittuun EU-ratifiointiin. Ehdotus neuvoston päätelmiksi hyväksyttiin puheenjohtajan esityksen mukaisena ilman keskustelua.

Suomen edustajat
Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen ja virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat

Liitteet

Viite

Asiasanat	Coreper I, ilmastonmuutos, ympäristö, kansainväliset sopimukset
Hoitaa	**UM, VNK, YM**
Tiedoksi	ALR, EUE, LVM, MMM, OKM, OM, PLM, SM, STM, TEM, TPK, TULLI, VM